

Bestuurlijke reactie onderzoeksvisitatie Rechtsgeleerdheid (2016-2021)

Het CvB heeft een externe visitatiecommissie ingesteld in mei 2022. De commissie, bestaande uit zes leden en een secretaris, stond onder leiding van prof. dr. Adrienne de Moor-van Vugt.

De faculteit ontving de commissie op 14 en 15 november 2022 in Groningen en verkreeg het rapport van de commissie op 21 maart 2023.

De faculteit heeft met instemming kennisgenomen van het rapport van de commissie, de complimenten en zaken waarvoor waardering wordt uitgesproken en van de daaruit blijkende erkenning van wat we zelf ook zien: dat de faculteit uitstekend en gedegen onderzoek verricht. We zullen ons voordeel doen met de suggesties en aanbevelingen en nemen daarbij uiteraard alle opmerkingen mee, maar concentreren ons op de belangrijkste aanbevelingen. Deze worden hieronder van een korte reactie voorzien.

GCLG

De commissie ziet in de huidige vorm geen grote meerwaarde van het gebruik van de naam Groningen Centre for Law and Governance (GCLG). De meerwaarde van het *centre* ten opzichte van de faculteit als ‘merk’ voor profilering van het onderzoek is niet (meer) goed zichtbaar, noch de faculteitsbrede meerwaarde van de focus op ‘*law and governance*’. Wij nemen dit advies ter harte en zullen hierover dit jaar in gesprek gaan met de facultaire en andere stakeholders, onder wie de oprichters. Het *centre* heeft als paraplu, als *brand*, waaronder al het facultaire onderzoek wordt uitgevoerd gefunctioneerd als vliegwielt en zichzelf inmiddels mogelijk – wegens succes – overbodig gemaakt. Hiermee wordt duidelijker dat de faculteit de overkoepelende eenheid is voor al het onderzoek.

Naamgeving onderzoeksprogramma's

Momenteel worden er gesprekken met de programmaleiders gevoerd over de bevindingen, naamgeving en mogelijke inhoudelijke aanpassingen om de programma's en hun bij de inhoud aansluitende namen up-to-date te houden, mede in het licht van de facultaire en universitaire strategie.

Bottom-up versus sturing van bovenaf

De commissie beschouwt onze keuze voor bottom-up – in haar woorden “de mens boven structuur-benadering” - als kenmerkend voor de faculteit en als een groot goed om echt het beste uit onze onderzoekers te halen: “*De grote kracht van de faculteit is dat onderzoekers autonomie krijgen om binnen een onderzoeksprogramma eigen keuzes te maken.*”

Deze benadering is een bewuste keuze van de faculteit. De keerzijde is dat er niet op expliciete wijze wordt gestuurd. Het FB begrijpt de opmerking hierover, maar wijst op de Programmaraad - bestaande uit de programmaleiders, de directeur onderzoek, de portefeuillehouder onderzoek, de directeur van de Graduate School (GGSL) en de voorzitter van de Commissie Wetenschapsbeoordeling en Ethiek (CWB) - waarin strategie, (thematische) samenhang en samenwerking tussen de programma's en

toekomstige thema's worden besproken. Impliciete sturing vindt ook plaats bij de vaststelling van de onderzoeksprogramma's, het aannamebeleid, de periodieke gesprekken met programmaleiders en bij de monitoring en verslaglegging. De aanbeveling om periodiek de balans op te maken per onderzoeksprogramma nemen we over. Dit geldt in brede zin en omvat ook eerdergenoemd punt van de naamgeving (zie boven).

Criteria voor kwaliteit van onderzoek

Het opstellen van criteria voor kwaliteitsmeting in juridisch onderzoek blijft lastig. Ook de andere juridische faculteiten worstelen hiermee. Desalniettemin zullen we dit als faculteit oppakken. We hebben hier inmiddels uitvoerig over gesproken op de facultaire strategiedag in maart 2023 en zullen het verder uitwerken in de Programmaraad dit jaar. Als faculteit zijn we ons ervan bewust dat er waarschijnlijk geen *one size fits all*-standaard zal zijn die recht doet aan alle vakgebieden en deeldisciplines. Met zusterfaculteiten in het land wordt gekeken naar *best practices*.

Overigens zijn we blij met de erkenning door de commissie dat het goed is dat er binnen onze faculteit ruimte is voor klassiek, juridisch-dogmatisch onderzoek, terwijl dit landelijk gezien onder druk staat. De commissie waardeert de bewuste keuze om ook monodisciplinair in het Nederlands te blijven publiceren. De commissie doet zelfs de aanbeveling dit type onderzoek en de onderzoekers die tot deze deelgebieden behoren, expliciet te blijven benoemen en beschermen tegen interdisciplinaire en internationale druk.

HR-Beleid

Het belangrijkste aandachtspunt is hier om ervoor te zorgen dat we geen nieuwe, met name internationale, medewerkers verliezen voor wie onze informele organisatiestructuur onduidelijk is. Het faculteitsbestuur zal onze procedures aanscherpen en hierbij ook de Wellbeing, Diversity & Inclusion-Officers alsmede de internationaliseringscommissie nauw betrekken. Inmiddels is er een verbeterd 'onboardingsprogramma' van start gegaan waarin nieuwe (juist ook internationale) medewerkers expliciet worden meegenomen.

Internationalisering

Zoals de commissie ook benoemt, wordt er inderdaad wat geworsteld met een beleid dat recht doet aan zowel de Nederlandse als internationale onderzoekers. We hebben daarbij zeker ook oog voor de individuele behoeften per vakgroep en onderzoeksprogramma. Inclusiviteit in het onderzoek(sbeleid) is niet alleen van belang voor de internationale onderzoekers, maar ook voor hen die zich op het nationale recht richten. De faculteit is in gesprek met de zusterfaculteiten in het land om te kijken hoe zij dit aanpakken c.q. hebben opgelost.

Vervolgens zullen we nog dit jaar komen tot duidelijke, breed gedragen én gepraktiseerde taalnormen.

Open Science

Open Science is essentieel voor de zichtbaarheid en transparantie van ons onderzoek. De faculteit zet hier vol op in, faciliteert en stimuleert haar onderzoekers om hun publicaties *open access* beschikbaar te maken en zal dat blijven doen.

85% van de wetenschappelijke output van de faculteit van 2021 is inmiddels Open Access beschikbaar, en onze ambitie is de komende jaren te groeien naar **100% Open Access** voor alle relatief 'korte' publicaties, zoals artikelen en annotaties.

Gelet op de middelen die via de Universiteitsbibliotheek (UB) van de RUG beschikbaar zijn, waar de faculteit overigens ook financieel aan bijdraagt, alsmede via door bijvoorbeeld NWO en EU gefinancierde projecten, lijkt er voor ons op dit moment geen noodzaak te zijn voor extra financiering.

Promotieduur

De faculteit ziet ook dat er ruimte is voor verbetering in de doorlooptijd van promovendi en erkent het belang hiervan. We hebben landelijk – in het kader van het zgn. discipline-overleg – afspraken gemaakt over het verminderen van de doorlooptijd. Onze Graduate School (die door de visitatiecommissie zeer goed beoordeeld is) legt expliciet de nadruk op het afronden van de promotie en creëert daarvoor zowel voor promovendi als voor begeleiders de juiste voorwaarden. Dat onderwijs wordt gegeven door promovendi is een relevante en belangrijke ervaring voor de latere carrière, maar kan op gespannen voet staan met de voortgang van het onderzoek. We blijven daarom zoeken naar een goede balans, waarbij het belang van de jonge onderzoekers voorop staat.

In de 'PhD survey 2021' scoort de Faculteit Rechtsgeleerdheid het hoogst van alle Groningse faculteiten op de onderdelen tevredenheid van promovendi met de aangeboden onderwijsactiviteiten, monitoring en ondersteuning van de begeleiding van het project en monitoring van de voortgang van het project. Een schone taak is hier ook weggelegd voor de promotores: de begeleiding van promovendi is een intensieve bezigheid, die de kern vormt van het werk van hoogleraren en anderen met het *ius promovendi*. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de faculteit, de Graduate School of Law en de promotores om een uitdagende en stimulerende omgeving te bieden, waarin de promovendus in staat wordt gesteld om binnen de gestelde tijd het promotieonderzoek af te ronden.

De CWB speelt aan het begin van het promotietraject een belangrijke rol. Zij beoordeelt de opzet en de **haalbaarheid van het onderzoeksplan**. Te ambitieuze en omvangrijke onderzoeksplannen dienen aangepast te worden alvorens zij kunnen worden goedgekeurd. Bij goedgekeurde PhD-voorstellen wordt de haalbaarheid opnieuw besproken door de Directeur GGSL met de promovendus, de begeleider(s) en de promotores bij het zogenoemde 'go/no go'-gesprek dat plaatsvindt na negen maanden. Gedurende het traject – bijvoorbeeld in de R&O-cyclus die de promovendus met zijn promotor heeft en bij de bijeenkomsten voor derdejaars promovendi die door de GGSL worden georganiseerd – is er voortdurende monitoring. Hierbij wordt, onder andere door de CETOR, ook toegezien op eventuele issues van ethische aard.